

Magnus Heunickes båltale

Taler

Magnus Heunicke
Miljøminister

Dato

23. juni 2023

Sted

Bakken

Kære alle sammen, det er en stor fornøjelse at fejre Sankt Hans sammen med jer her på Bakken - og en endnu større ære at få lov at holde båletalen.

Traditionen med at fejre Sankt Hans her ved Kildesøen, strækker sig mere end 400 år tilbage. Det skal jeg tale meget mere om.

Sankt Hans-aften har et element af magi over sig.

Det er som om, at naturen, ilden og fællesskabet opløser tiden.

Fortid, nutid og fremtid smelter sammen.

Det er en aften, hvor fortællinger har særlig kraft.

En aften hvor sagn og myter vækkes til live.

Jeg vil gerne vække sådan et sagn til live sammen med jer.

Så vi kan opleve det sammen - og se, om der er noget vi kan lære.

Det var en mørk aften, for 440 år siden. Helt nøjagtigt, for det jeg vil fortælle om skete denne aften i år 1583.

Lige her, hvor vi står nu, skete der forunderlige ting.

Mod nord lå en lille landsby ved navn Stokkerup, hvor eremitagesletten ligger i dag.

Sagnet fortæller om en ung og uskyldig pige ved navn Kirsten Piil, der havde

været på besøg, og nu i skumringen, var hun på vej hjem til København.

Det var allerede sent, og hun var nervøs for ikke at nå hjem før mørkets frembrud. Dengang havde man ikke lyst til at være i skoven om natten.

Om dagen kunne det gå an, men om natten herskede mørkets kræfter i skoven. Dæmoner og trolde, hekse og nisser.

Alle sammen nogen, som ville stræbe en ung og uskyldig pige efter livet.

I takt med, at mørket falder på, bliver den unge pige mere og mere bange. Hun er faret vild, og vi kan næsten mærke, den panik hun må have oplevet.

Hun har hørt rovdysrs hæse åndedræt, og tænkt på varulve, trolde og hekse, når det har puslet i skovbunden.

Skyer er gledet for månen, og hun har været helt alene i et buldrende mørke - i en farlig og fjendtlig skov.

Ude af sig selv af angst ser pigen, hvordan skyerne glider fra månen og ret foran hende, er en stejl skrænt.

Pludselig åbner jorden sig, og rædslen griber den unge pige. Om lidt vil et uhyre træde frem. Men i stedet springer der fra jorden det klareste vand. Det ligner en strøm af sølv i måneskinnet.

Vandet vælter ud fra skrænten og kilden danner en lille flod, der strømmer gennem skoven. Pigen ved, at vandet vil vise hende hjem til København.

Historien om miraklet i skoven nord for København rygtedes hurtigt.

I kakkellovnskrogene fortalte man hinanden, at kilden var magisk. Vandet havde helbredende kraft.

Invalide, som havde drukket af kilden, kunne pludselig gå!

Og nogle som kendte én, der havde været deroppe, fortalte, at der stod en hel skov af krykker ved kilden – og at der lå blodige bandager på jorden, som de helbredte havde efterladt.

Det var ganske utroligt, hvad kilden kunne helbrede.

Men skulle man være helt sikker, skulle man tage herop til Sankt Hans. For netop den nat, var kildens helbredende kraft størst.

Historierne om den helbredende kilde skabte et leben på netop dette sted, hvor vi alle befinder os lige nu. Og dér begyndte traditionen med at fejre Sankt Hans her ved Kildesøen.

Og kilden flyder endnu.

MEN; vi må desværre nok konstatere, at man hverken smider krykkerne - eller at blinde kan se, hvis de drikker af vandet.

Nu har jeg jo været sundhedsminister her i landet. Og der var på et tidspunkt, hvor jeg virkelig godt kunne bruge sådan en kilde, der kunne helbrede hvad som helst.

(PAUSE – hvis gæster leer)

Men det her handler om noget så enkelt og vigtigt, som rent drikkevand.

Midt i 1800-tallet var kilden allermest populær.

Og man kan sagtens forestille sig, hvordan borgerne i København er valfartet hertil for at drikke af Kirsten Piils kilde, og mærke naturens helbredende kraft.

For helt frem til 1850'erne var der ingen kloakering i København. Vandet i byen var SKIDENT. Forurenet af menneskets efterladenskaber - så at sige.

Mennesker blev syge af at drikke vandet i byen. Så de kan SAGTENS have fået det bedre af at drikke af det rene vand fra kilden. Og på den måde helt reelt oplevet, at vandet havde en helbredende kraft.

For vand ER livsnødvendigt for mennesket. Dengang som nu.

(START Stikord)

Liv på anden planet: Er der vand?

Utroligt så dårlige vi har været til at passe på det.

Naturen: Vores allerbedste, mest trofaste ven, som vi ikke har behandlet godt nok.

Vi skal i det hele taget have mere og bedre natur i Danmark.

Mere skov. Færre sprøjtegifte.

Livet i havet tilbage. Fisk. Fugle. Insekter. Sommerfugle.

(SLUT Stikord)

For naturen skal fylde mere i Danmark. Også som et sted, hvor fællesskaber kan opstå og udfoldes. Om det er fodbold, drageflyvning eller lystfiskeri.

Jeg indledte med at sige, at Sankt Hans har et strejf af fortidens magi over sig.

Engang fandtes der nisser, drager og trolde. I hvert fald i fantasiens verden.

I dag er verden og virkeligheden anderledes. Naturen er måske ikke magisk, men dens værdi og kredsløb er mirakuløst.

Det er gået op for os, hvor vigtig naturen er. Den giver os medicin, mad og ro. Og ikke mindst, så giver den os her i landet, rent drikkevand.

Og magisk føles det, når vi om lidt tænder bålet, og synger midsommervise med armen om vores kære.

Send en tanke til Kirsten Piil og til den natur, som betyder så meget for os alle

sammen. Lad os passe godt på den.

Om lidt tænder Pjerrot bålet, og lad os sende en venlig tanke til alle vest for Storebælt, som må undvære Sankt Hans bålet i år på grund af tørken.

Jeg glæder mig til, at vi skal synge sammen.

Rigtig god Sankt Hans.

Kilde

Tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Båltale, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/magnus-heunickes-baltale>